



VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2018)0029

Euroopa Parlamendi koosseis

Euroopa Parlamendi 7. veebruari 2018. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi koosseisu kohta (2017/2054(INL) – 2017/0900(NLE))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 14 lõiget 2,
 - võttes arvesse ELi lepingu artiklit 10¹,
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi koosseisu kohta 2014. aasta valimisi silmas pidades²,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta ja sellele lisatud ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti³;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsust 2013/312/EL Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta⁴,
 - võttes arvesse 10. aprilli 1998. aasta suure reede kokkulepet;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 45, 52 ja 84,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A8-0007/2018),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi koosseis peab vastama ELi lepingu artikli 14 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumidele, mille kohaselt liidu kodanike esindajate arv ei ole suurem kui seitsesada viiskümmend, millele lisandub president, kodanike esindatus on kahanevalt proportsionaalne, alammääraks on kuus liiget liikmesriigi kohta ja ükski liikmesriik ei saa üle üheksakümne kuue koha;

¹ Selles artiklis on sätestatud, et „kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis“.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0082.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0395.

⁴ ELT L 181, 29.6.2013, lk 57.

- B. arvestades, et ELi lepingu artikli 14 lõikes 2 on sätestatud, et Euroopa Parlament koosneb liidu kodanike esindajatest;
 - C. arvestades, et ELi leping ja Euroopa Liidu toimimise leping rõhutavad kodanike võrdõiguslikkuse ja liidu institutsioonide poolt võrdse kohtlemise tähtsust; arvestades, et on oluline tagada võrdsem esindatus, et suurendada Euroopa Parlamendi kui liidu kodanikke esindava seadusandliku organi legitiimsust;
 - D. arvestades, et Euroopa Parlament on läbi vaadanud mitu tema tellitud ja talle esitatud ettepanekut matemaatilistel valemitel põhineva alalise kohtade jaotamise süsteemi kohta;
 - E. arvestades, et Ühendkuningriigi valitsus teatas 29. märtsil 2017 kooskõlas ELi lepingu artikli 50 lõikega 2 Euroopa Ülemkogule oma kavatsusest Euroopa Liidust lahkuda, ning arvestades, et läbirääkimiste ja väljaastumislepingu sõlmimise kaheaastane tähtaeg lõpeb 29. märtsil 2019, kui Euroopa Ülemkogu ei otsusta kokkuleppel Ühendkuningriigiga ühehäälselt seda tähtaega pikendada;
 - F. arvestades, et kui praegune õiguslik olukord ei muutu, ei ole Ühendkuningriik enam järgmiste, 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimiste ajal Euroopa Liidu liige;
 - G. arvestades, et mitu liikmesriiki on viimasel ajal väljendanud toetust ühise valimisringkonna loomisele alates 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistest; arvestades, et ühise valimisringkonna loomise eeltingimus on Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti muutmine, mis tuleks vastu võtta vähemalt aasta enne Euroopa Parlamendi valimisi, nagu on ette nähtud Veneetsia komisjoni koostatud hea valimistava eeskirjas;
 - H. arvestades, et oma 11. novembri 2015. aasta ettepanekus võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti, nõudis Euroopa Parlament kohustusliku künnise kehtestamist ühe valimisringkonnaga liikmesriikides ning nimekirjasüsteemi kasutatavates valimisringkondades, kus on rohkem kui teatav arv kohti; on seisukohal, et künnis tuleb kehtestada, võttes arvesse uut kohtade jaotust;
1. märgib, et Euroopa Ülemkogu otsusega 2013/312/EL kehtestatud praegune kohtade jaotus Euroopa Parlamendis kehtib ainult parlamendi 2014.–2019. aasta ametiaja kohta; rõhutab seetõttu, et on vaja uut otsust Euroopa Parlamendi koosseisu kohta parlamendi 2019.–2024. aasta ametiajal;
 2. tõdeb, et praegune kohtade jaotus on mitmel juhul vastuolus kahaneva proportsionaalsuse põhimõttega, mistõttu tuleb Euroopa Parlamendi koosseisu alates 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistest korrigeerida;
 3. tõdeb, et mitu liikmesriiki on seisukohal, et Euroopa Parlamendi kohtade jaotuse otsustamisel tuleb arvesse võtta nõukogu hääletussüsteemi;
 4. rõhutab, et kuigi matemaatilistel valemitel on edaspidise kohtade jaotuse alalise süsteemi alusena suur potentsiaal, ei saa Euroopa Parlament praegu poliitilistel põhjustel alalist süsteemi välja pakkuda;
 5. tõdeb, et kui praegune õiguslik olukord ei muutu, ei ole Ühendkuningriik enam

järgmiste, 2019. aastal toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste ajal Euroopa Liidu liige;

6. teeb ettepaneku, et ELi lepingu artiklis 14 sätestatud kriteeriumidele vastavat uut kohtade jaotust parlamendis hakataks kohaldama alates järgmistest, 2019. aastal toimuvatest Euroopa Parlamendi valimistest; on seisukohal, et kui eespool nimetatud õiguslik olukord seoses Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisega muutub, peaks parlamendi 2014.–2019. aasta ametiajal kohaldatud kohtade jaotus kehtima seni, kuni Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust on jõustunud;
7. rõhutab, et Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisel vabaks jäävad kohad hõlbustavad parlamendi uue kohtade jaotuse vastuvõtmist kooskõlas kahaneva proportsionaalsuse põhimõttega; rõhutab ka seda, et kavandatav uus kohtade jaotus võimaldab parlamendi koosseisu vähendada; märgib, et ainult väiksest osast Ühendkuningriigist vabaks jäävatest kohtadest piisab, et tagada kõigi liikmesriikide kohtade allesjäämine;
8. rõhutab, et parlamendi koosseisu vähendamisel tekib hulk kohti, mida saaks kasutada liidu võimaliku tulevase laienemise korral;
9. tuletab meelde, et suure reede kokkuleppe kohaselt on Põhja-Iirimaa elanikel võõrandamatu õigus omada Briti või Iiri kodakondsust või mõlemat ning õigus Iiri kodakondsusele annab ka õiguse liidu kodakondsusele;
10. tuletab meelde, et aluslepingutes esitatud määratluse kohaselt põhineb kahanev proportsionaalsus kohtade arvul liikmesriigi kohta, mitte kandidaatide kodakondsusel;
11. palub nõukogul Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti läbivaatamise kiiresti lõpule viia;
12. rõhutab, et Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti reformimine, mille kohta Euroopa Parlament ettepaneku esitas, rõhutab valimiste üleeuroopalist olemust ja edastab positiivse sõnumi Euroopa projekti tuleviku kohta;
13. on seisukohal, et kavandatav kohtade jaotus, mis rajaneb aluslepingute põhimõtetel, loob tugeva aluse edaspidi kohtade jaotuse määramiseks kasutatavale meetodile, mis järgib ELi lepingu artikli 14 kriteeriume, eelkõige kahaneva proportsionaalsuse põhimõtet, ning on õiglane, läbipaistev, objektiivne, viimaseid demograafilisi muutusi arvestav ja Euroopa kodanikele arusaadav;
14. esitab ELi lepingu artikli 14 lõikes 2 sätestatud algatusõiguse alusel Euroopa Ülemkogule juuresoleva ettepaneku võtta vastu Euroopa Ülemkogu otsus Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta; rõhutab, et see parlamendi nõusolekut eeldav otsus tuleb vastu võtta viivitamata, et liikmesriigid saaksid aegsasti kehtestada vajalikud riigisisised meetmed Euroopa Parlamendi valimiste korraldamiseks 2019.–2024. aasta ametiajaks;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja sellele lisatud ettepanek võtta vastu Euroopa Ülemkogu otsus ning eespool nimetatud põhiseaduskomisjoni raport Euroopa Ülemkogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI LISA

Ettepanek võtta vastu

EUROOPA ÜLEMKOGU OTSUS,

Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta

EUROOPA ÜLEMKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 14 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi algatust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõike 2 esimene lõik sätestab kriteeriumid Euroopa Parlamendi koosseisu kohta. Selle kohaselt ei ole liidu kodanike esindajate arv suurem kui seitsesada viiskümmend, millele lisandub president, kodanike esindatus on kahanevalt proportsionaalne, alammääraks on kuus liiget liikmesriigi kohta ja ükski liikmesriik ei saa üle üheksakümne kuue koha.
- (2) Euroopa Liidu lepingu artikkel 10 sätestab muu hulgas, et liit toimib esindusdemokraatia alusel, kusjuures kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis ning liikmesriike esindavad nõukogus nende valitsused, kes ise annavad demokraatlikult aru kas oma riigi parlamendile või kodanikele. Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõiget 2, mis käsitleb Euroopa Parlamendi koosseisu, kohaldatakse seega aluslepingutes sätestatud laiemas institutsioonilises raamistikus, mis hõlmab ka sätteid nõukogus otsuste tegemise kohta.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõike 2 sätete kohaldamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- kohtade jaotamisel Euroopa Parlamendis kasutatakse täiel määral Euroopa Liidu lepingus kindlaks määratud minimaalset ja maksimaalset arvu liikmesriigi kohta, et kajastada võimalikult täpselt iga liikmesriigi rahvaarvu;
- kahaneva proportsionaalsuse põhimõtte määratletakse järgmiselt: iga liikmesriigi rahvaarvu ja parlamendi kohtade arvu vaheline suhe enne täisarvuni ümardamist erineb olenevalt rahvaarvust nii, et suurema rahvaarvuga liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liige esindab suuremat arvu kodanikke kui väiksema rahvaarvuga liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liige ja vastupidi, mida suurem on liikmesriigi rahvaarv, seda suuremale arvule kohtadele tal on õigus;

- kohtade jaotus kajastab liikmesriikide demograafilisi muutusi.

Artikkel 2

Liikmesriigi elanike üldarvu arvutab komisjon (Eurostat) liikmesriikide esitatud värskemate andmete alusel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1260/2013¹ kehtestatud meetodile.

Artikkel 3

1. Ametiajaks 2019–2024 igast liikmesriigist Euroopa Parlamenti valitavate esindajate arv on järgmine:

| | |
|-----------------|----|
| Belgia | 21 |
| Bulgaaria | 17 |
| Tšehhi Vabariik | 21 |
| Taani | 14 |
| Saksamaa | 96 |
| Eesti | 7 |
| Iirimaa | 13 |
| Kreeka | 21 |
| Hispaania | 59 |
| Prantsusmaa | 79 |
| Horvaatia | 12 |
| Itaalia | 76 |
| Küpros | 6 |
| Läti | 8 |
| Leedu | 11 |
| Luksemburg | 6 |
| Ungari | 21 |
| Malta | 6 |
| Madalmaad | 29 |
| Austria | 19 |
| Poola | 52 |
| Portugal | 21 |
| Rumeenia | 33 |
| Sloveenia | 8 |
| Slovakkia | 14 |
| Soome | 14 |
| Rootsi | 21 |

2. Kui Ühendkuningriik on parlamendi 2019.–2024. aasta ametiaja alguses veel Euroopa Liidu liikmesriik, on igast liikmesriigist Euroopa Parlamenti valitavate esindajate arv selline, nagu on sätestatud Euroopa Ülemkogu otsuse 2013/312/EL² artiklis 3, kuni Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust on jõustunud.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1260/2013 Euroopa rahvastikustatistika kohta (ELT L 330, 10.12.2013, lk 39).

² Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsus 2013/312/EL Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta (ELT L 181, 29.6.2013, lk 57).

Kui Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust jõustub, on igast liikmesriigist Euroopa Parlamenti valitavate esindajate arv selline, nagu on näidatud käesoleva artikli lõikes 1.

Kõik Euroopa Parlamenti valitud esindajad, kes asuvad täitma käesoleva lõike esimeses ja teises lõigus määratud kohtade arvu vahest tulenevalt lisandunud kohti, astuvad parlamendis ametisse ühel ajal.

Artikkel 4

Euroopa Parlament esitab piisavalt aegsasti enne parlamendi 2024.–2029. aasta ametiaja algust kooskõlas ELi lepingu artikli 14 lõikega 2 Euroopa Ülemkogule ettepaneku uue kohtade jaotuse kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Koostatud ...

*Euroopa Ülemkogu nimel
eesistuja*